

man ikke maatte bedømme vor finantzielle Stilling, efter en Sammenligning mellem de ordinære Indtægter og Udgifter, men at man maatte tage samtlige Indtægter og Udgifter for sig, saa troer jeg, at det at følge ham heri egentligt kun vilde føre til, hvad det ærede Medlem dog ikke selv vilde ansee for at være rigtigt, thi det er aabenbart, at der blandt vore ekstraordinære Indtægter ogsaa figureerer Opvisning af Statsformuen, tildeels Støtte af ny Gjæld osv., og hvis saadanne Indtægtsposter skulde bruges med ind under den aarlige Balance og indbefattes under den, saa kan jeg ikke see, at der nogensinde kunde være Andet end Balance tilføde saalænge, indtil man kom til det Punkt, hvor Bankrotten indtraadte. Der som man ikke vil anerkjende Berettigelsen af at fradrage de ekstraordinære Udgifter, saa troer jeg heller ikke, at man kan Andet end anerkjende Berettigelsen til ogsaa i Modsetning dertil at medtage de ekstraordinære Indtægter. — Ved et Punkt feilede det ærede Medlem ganske bestemt, og det var, naar han anførte, at vi efter hans Regning vilde, forsaavidt dette Jernbanelovforslag bliver vedtaget, staae med en Underbalance i det kommende Finantsaar af 3 Millioner. Det ærede Medlem maa jo derved fuldstændigt have overseet, at den her foreslaaede Lov ikke betinger 4 Skillinges Udgift i det kommende Finantsaar; der er paa Forslaget til Finantsloven for det kommende Finantsaar ikke opført det Mindste til en Bevilling af en saadan Natur. — Naar det ærede Medlem endeligt har meent at kunne godtgjøre den betænkelige Stigen af vor Rentes fod ved at gjøre Thinget opmærksomt paa de Meddelelser, der fra Indenrigsministeriets Side ere fremkomne om Antallet og Beløbet af de Bevillinger til at svare over 4 pCt., som ere blevne givne i de senere Aar, saa maa jeg bemærke, at man for fuldstændigt at kunne bedømme dette Forhold, dog ogsaa maatte have en Opgjørelse af, hvor stort Beløbet af de Laan er, der til samme Tid ere givne til 4 pCt., thi det er jo aabenbart, at just Forholdet imellem disse Laan og dem, hvoraf der er svaret over 4 pCt., indtil 5 pCt., maa være det Afgjørende; men derom troer jeg ikke, at der foreligger Noget, idetmindste ikke, saavidt mig

bekjendt. Det turde dog ogsaa nok hælde, at der har været andre Factorer, som have gjort sig gjældende i dette Forhold, og som have indvirket paa det stigende Antal af Bevillinger til at give høiere Renter, end netop den Omstændighed, at Trangen til Capitaler er bleven større, og at Markedspriserne paa Capitalerne som Følge deraf ere blevne større. Jeg skal blandt Andet gjøre opmærksom paa, at gammel Bane ogsaa betyder en heel Deel i et Forhold som dette, og at der altid vil gaae en ikke kort Tid hen, inden Befolkningen i sin Heelhed er bleven fortrølig med, at den gamle, jeg kan sige gennem en Mennefsalder tilvante, Rentes fod nu skal forandres. Dette er et Moment, som vistnok har havt en ikke ubetydelig Indflydelse paa, at Beløbet af Laan til 5 pCt. eller til over 4 pCt. er steget fra de nævnte 4,247,000 Rbd. i 1865 indtil omtrent 8½ Million i forrige Aar. —

Dviffgaard: Det meget ærede 3de kongevalgte Medlem (Andra) berørte, som naturligt var, Pengesforholdene; men jeg tilstaaer, at paa mig gjorde hans Fremstilling deraf ikke et saa affrækkende Indtryk, som maaskee nærmest var tilfaldet. Vi see desværre dagligt, sjøndt vort Land er blevet saa stærkt indskrænket, at vore Udgifter dog ikke kunne indskrænktes i samme Forhold. Men netop naar dette er Tilfældet, saa troer jeg, at det ogsaa fremfor Alt kommer an paa tillige at stille Noget i Udbyg, hvorved Udgifterne kunne bæres desto bedre, og jeg nærer nu netop en fast Overbeviisning om, at der ved de foreslaaede Jernbaneanlæg vil fremkomme to nyttige Hovedtinge for vort Fædreland. Den første er den, at, naar Jernbaneanlæts Anlæg kommer sin Fuldbendelse nær, saa vil Statens Tab paa disse Jernbaner vistnok blive væsentligt mindre, end saalænge Jernbanerne endnu kun bestaae som Stumpbaner; thi det ligger dog, troer jeg, i Sagens Natur, at Udgifterne for Staten derved ville blive forholdsvis langt ringere. Men jeg har dernæst den Overbeviisning, at de materielle Kræfter ville udvikle sig ganske anderledes end hidtil — dette er den anden Hovedting, — og at Statsborgerne ville have langt lettere ved at bære de forøgede Byrder — fornemmeligt